



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

De Tempore Hyemales

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Sermo. ii. p[ost] eade[m]. iii. do[minicam].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30599

mūdādi p ditione: z debinc de ipi emūda
tione. Circa pmū dicēdū generat q abo/
minabilis leprosi p ditione sūt abominatio/
nē pctōz. Illa vtiqz aia leprosa ē q supbia:
inuidia: gula ira: acidia: auaricia: z luxu/
ria sordescit. Nam in carnis tumore sūt
supbia: i prurigie inuidia. In exustioe iracu
dia. In ponderositate acidia. In siti auari
cia. In putredine gula. In fetore anhelit
luxuria. Est autē pcpue notāda triplex rō.
ppter quā p lepra sūt pctm.

Pria qz lepra ē faciei deturpatua
Scda qz est alioz ifectua.

Tertia qz ē ab alioz p sōrtio sepatua.
Prima igit qz est faciei deturpatua. Pec
catū em facie p sciētē horribilē deturpat.
Thres. iij. Quō obscuratū ē auz mutat
est color optimus. et Ezech. xvj. Abomina
tione fecisti facies tuā. et Thres. iij. De
nigrata ē facies eoz sup carbones. Est
autē h nōrandū qz lepra qnto studiosi o
cultat: tanto turpior cbulit. Sic pctm qn
to pl occulatur: tanto pl crescit z turpi ap
parebit. Aug. Nullū pctm adeo parū qd
nō erefat neglectū. Greg. Pctm qd p pe
nitentiā nō diluit mox suo pondere ad ali
ud trahit. **S**cda ē qz lepra ē alioz ifecti
ua: sic z pctōz sua fetida p uersatione alios
inficit. Eccl. xij. Qui tergerit picē inqna
bit ab ea. Et q cōtauerit eū supbo induet
supbia. Jo dō. Au. xvj. Recedit a tabna
culis ipioz: z nolite tangere q ad eos pti
nēt nē inoluam i pctis eoz.

Letia qz le
pra ē ab alioz p sōrtio sepatua. **U**n Leui.
xij. Leprosus a societate alioz dbebat eē
diuisus: z sepat: z hie vestimēta dissuta:
caput nudū: os veste ptectū: z sol extra ca
stra habitabat. Talē pctōz q p pctm a cō
muniōe fidelū ē sepat. Vestes sue ex
tioz p uersatiōis p solētiā dissunt. caput
s. itētois p iactātiā denudat. os. s. locutio
nis p simulationē z fallaciā operit. Sol
etiā extra castra. i. societate charitatē. p p
tialitate z inuidiā cōmorat: z tadē irratio
nabilis sepabit a deo: z angel: z oibz bonis
Dat. xij. Exibit angelz sepabūt malos
d medio iustoz z mittet eos in caminum
ignis. **Q**nt erit dolor irrepabilis sepa
ri a iustoz p sōrtio z horrede demonū tur
be sociari cū audiet illā terribilē sniaz mat
thēi. xxj. Ire maled. in ig. eter. q par est

dia. z angel ei. **E**xēplū legit i lib. d do
no timorē q religiosus qdā i dormitorio
cū alijs iaces cepit horribilr clamare etiaz
tūc cū mlti surgētes ad eū venissent: vide
bāt eū fixis ocul immobilē respiciētē ad pa
rietē: nec eis alqd loqre: s: horrore mira
bili p cussū. **H**anc aut sequenti requit a po
re qd habuisset rñ dir sevidisse demonem.
Interrogat d forma/ cur ait. **N**ō posset
forma ei describit: s: hec dico si eēt furnus
ardēs ex vna pre z tal forma demonis ex
alia: mag eligere furnū ardētē itrare q si
gurā tā horribilem videre. **I**git pctōres
audite dictū Bern. **Q**uid erit cū seviderit
illa miserāda p ditione oi p solatiōe nudatā i
illas tēbras extiores cū d mōibz exanti: z ab
illa btōz ecclā ppetua excoicatiue excludi.

Pro tertio Audistē zc. **N**oli qd pctōz
negligē aiaz tuā q tā dformis p pctm
efficit. **N**ā ura di. Aia ē pferenda qbuscū
qz reb. **L**. de sacrosctis ecclijs. l. sancim.
et. xij. q. j. **P**recipim. **A**ttēdite si aliqz ve
strū lepra hiet i facie: z faret mediū q pos
set z velle qū curare. **N**ōne diligentissime
acceritret eū zc. Bern. **M**ira hoim iū
ntia: pudet abluir: z n pudet inqnarī: pudet
sordes abstergere: z n pudet p here. abster
git caliga: z ptemnit aia.

Sermo. ij. p eadē. iij. do.

Volo mūda:

Vre zc. **N**ulli malū p malo red
dētes **R**o. xij. **T**ales sūt q vere
mūdant. **N**ota h eplie redditiōe. s. i gēti
tudis silitud. **S**imilitudis **P**ria ē eoz q red
dūt mala p bonis qd valde iniquū ē: sic fa
ciebāt iudei chio. **P**s. Retribueāt mihi
ma. p. b. zc. **S**cda ē eoz q reddūt mala
p mal: z bona p bonis. **P**rimū ē p bicitū qz
de sibi vidicta refuauit **D**eu. xxxij. **D**ea
ē vltioz ego retribuā. **S**cōm pō naturale
d bicitū. vñ z publicani h faciūt. vt hz mat. v
Tertia ē eoz q reddūt bōa p mal z hec
ē charitatē sic fecē h s z docuit mat. v **H**ū
facite his q o. v. **V**olo zc. **S**alutatio
Pro primo **A**n sine pnia possit pctōz
emudari a pctō: **N** sic maior est dei
miscōtia q hois: s: hō p remittere hoi offē
sā z n penitēti **I**git. **L**ōtra. lu. xi. **A**si pe
ege. o. zc. **R**ūdet **T**ho. i. iij. pre. q. lxxvij



Dominica. III. post Epipha.

Impossibile est pctm actuale mortale rel
mitti sine pñie pñate. offensa em pcti mor
talis ex h pcedit q volūtas hoīs ē auerſa
a deo p puerſione ad bonum cōmutabile.
Ideo requir ad remiſſione offēſe diuine
q volūtas hoīs puerſat ad dñz cū detesta
tiōe pñate puerſiōis z cū pposito emende:
qd pñet ad pñiam verā. **P**ōr aut de sine
pñie sacro remittere offēſam. Cū aut dñ:
Hator ē di mia zē. **D**icēdū q miſēdīa di
est maioris pñatē q miā hoīs i h q imu
tat volūtatē hoīs ad penitēdū: qd miſeri
cordīa hoīs facere nō pōr. **P**ro funda/
mēro. Nō est dign^o dulcedie grē q nō vult
gustare amaritudinē pñie. vn. Gal. i. alex.
Blādicijs indignus erat: mollis potiri
Fortuna qui dura pati vlamara recusar.
Qui vult q delere pctm/ necesse est q sic
pctm p actū volūtatē iordiate delectatōez
qñuit circa creaturas: ita studeat detesta
ri pctm z abomiationē prauē delectatiōis
sumere: vt sic iuxta regulā medicorū. Con
traria pñis curent. **V**n. **A**risto. i. eth. Si
volū^o adipisci opoz nosipos in pñū obno
xios attrahere. Cū qñrit zē. **D**icēn. vt s.
Ex qñ sat^o pater dñabil^o eoz pñitio q pel
nitēre negligūt. **N**ā sic dñ. **E**cc. ij. Si pel
nitētia nō egerim^o incidem^o i man^o dei: et
nō in man^o hoīm. **A**udite idurati pctōres
lubrici: auari zē. nec ē aliū remediū q pel
nitētia p quā hoīs cor cōpungat z cū tali
cōpunctiōe cōfiteat. **A**d qd induci dz per
memoriā dñice passiōis z pprie fragil^o cō/
ditionis: mētē etiā eleuādo ad pñideratio
nē diuine bonitatē: vt sic tñ. **E**x tiorē pel
nitēat: sed mag^o ex charitatē ardore. qd si
trafecerit/ pculdubio mūdabit. **F**igura
Leu. xiiij. **Q**ñ leprosus erat ex toto mū/
dand^o multa reqrebant. vīez aq: sanguis:
vas fictile: cedr^o: isop^o: coccus: lotura cor
poris: z rasio capilloz. p aquām sūgn^o la/
chryme cōpunctōis. p sanguinē memoriā
sanguis chñi. **H**eb. ix. **D**ia fere i sanguie
mūdant. **P**er vas fictile memoria condi/
tionis fragil^o. p cedrū alta celestū pteplā/
rio. **V**n. **E**zech. xxxvj. **D**ñ dñs loqns mō/
tib. **E**ffundā sup vos aquā mūdā z mun
dabimi. **E**t p isopū humilīs affectio. **P**s.
Aspges me isopo. **P**er coccū q est pñ^o ar
dēs z rube^o/ardoz charitatē sūgn^o. **E**ph.
v. **C**hñs dilexit ecclīaz mūdās eā. **P**er lo

turā corpis sūgn^o ablutiō pñie z pñiōis
Vn. **L**eu. xiiij. **L**auabit ea aq q mūdā sūt
secūdo/ z mūdā erūt. **S**ēdo dñ: qz pmo la
uarij debet hō p cōpunctiōē. scdo p pñi
ōse. **P**er rasurā capilloz sūgn^o oīs abster
ſio supflue z inutil^o affectiōis z exterioris
veter^o puerſatiōis. **V**n. **L**eu. xiiij. **D**ñ. **E**lit
de cur^o capite capilli fluūt: calu^o z mūd^o.
Pro scdo. **I**n pcedenti zē. **P**ñe spāl^o
de aliq^o pctis p leprā sūgn^o. **V**bi nō
tandū q lepra corpalis ex diuersis causis
causat. et sic lepra spāl^o s. i. pctm ex diuersis
causis causat siue generat. **D**ñe em lepra
qñqz ex corruptione sanguinis: quandoqz
orūt ex corruptiōe phlegmarū: qñqz ex cor
ruptiōe cholere: qñqz ex corruptiōe melā/
cholie. **E**t fm ista qñtuor possum^o inflige
re quattuor genera viciōz. s. simoniā: sup
bia: auariciā: z inmundiciā. **L**epra em idu
cit horrozē: tumorē: ardorē: z fetozē. **Q**
vīez p lepram pōr itelligi horroz simonē:
tumor supbie: ardor auariciē: z fetoz imū
dicie. **I**n hoc aut sermōe dicēdū est de tri
bus pñis. **P**rimo de simonē prauitate.
Sēdo de superbie vanitate. **T**ertio de
auaricie grauitate. **P**rimo fit hō spāl^o
leprosus p simonē prauitate. **S**icut em le
pra hz corrupē nō solū ppriuz subiectū: sed
z illos q habitant cū leprosis. sic z simo
niā nō solū inficit vnum sed pñes. s. non so
lum bñficiatū: sed z eum q bñficiuz dedit:
et eoz q mediatorē fuerūt. **H**oc est q ge
nus lepre q dñ rryia siue serpentina. q so
let generari ex sanguine corrupto interi^o
qñ. s. sanguis affectiōis in hoīe p auari
ciā corrupit: tūc lep simoniē generat. **E**t sic
serpēs tortuose z suauit^o gradit^o mordet z
est venenosus: **S**ic simoniā fraudulēter
ecclīam ingredit vbi alios intorricat: cor
rodit: z psequit. **I**sta lepra sūgn^o in lepra gi
ezi q pp^o grām dei factam p helisē in cu
ratiōe naamā pecuniā recipiēs z reqrens
leprā ipsi^o secū traxit. iij. **R**eg. v. **E**t certe
timendū ne forte hodie ecclīa posset dici
dom^o simonis leprosi. iuxta illd. iij. **R**eg.
v. **N**ō deficiet in domo tua leprosus. **I**sta
est lepra in domo siue ilapide: de q fit mē
tio **L**eu. xiiij. vbi dñ q si i aliq^o lapide do
mus apparuit lepra in aliquo corozio vlt
maclario: ille lapis amouēd^o erat: z ali^o lo
co ei^o statuedus. **S**ic si in domo ecclīe ali

q̄ p̄sona in lepra simonie sit infecta. Ipa de
 ber eija Aue. v. Precipe filijs isrl̄. vt eija
 ant de castis oem leprosu. **S**ec̄do sit hō
 spūalif leprosus p̄ supbia vanitate. Sicut
 em leprosus carne habz tumida z lucente:
 sic supb̄ interius tumer: inflat p̄ sumpti
 onē exteri: iō lucet z ornat p̄ curiosā con
 uersationē: Lep̄ra talis figurat in lepra iō
 ste regis iuda. Qui p̄sumens sacerdot̄ of
 ficiū voluit exercere. Iō imediate lepra p̄
 cussus est q̄ apparuit in fronte eius. Hec est
 lepra q̄ d̄r leonina q̄ ex cholera ignea (que
 est humor lenissim̄) generat. q̄ leonina d̄r
 eo q̄ more leonis cor d̄dit: z deuorat totā
 carnē: sic supbia q̄ ex lenitate cordis nascit:
 leoni cōparat q̄z tota patria p̄ eā rapit et
 deuorat. Nu. xij. Ecce iā mediū carnis ei
 deuorati est a lepra. Tertio sit hō spūalif
 leprosus p̄ auaricie ḡuitatē: sic em lepro
 sus grauis ē z ponderosus: z in carne sen
 tit pruritū z ardorē: sic auarus est grauis
 z ad terrena z tpalia inclinatus: z ardore
 auaricie p̄tinue inflāmatu. Un̄ p̄pue aua
 ricia est lepra q̄ elephantina d̄r q̄ ex humo
 re grosso: z terreno: z melancholico gene
 rat. Et iō elephanti aiali graui z ponde
 roso z melancholico (q̄. s. postq̄ ceciderit n̄
 p̄t surgere) cōparat. Hec em lepra figu
 rat in lepra naama q̄ interpretat cōmotio co
 r̄. d̄ q̄ d̄r. iij. Reg. v. Erat naama diues
 z fortis: sed leprosus. Quia vere illi q̄ ho
 die in m̄do ceteris sunt ditiores: z p̄tra
 paupes fortiores: z q̄ paupes cōmouent:
 cōiter sunt lepra auaricie infecti: q̄ vīcz p̄fe
 cto difficilis ē ad curandū: q̄z vt plurimi
 tales etiā iā fere morientes nihil aliud q̄
 tpalia cogitare sciūt. Exemplū narrat ber
 nardinus de quodā diuite q̄ uisitat a hō
 fratres moni vt p̄fiteret dicebat. Quā
 tū valet lana. Et frater ait: amore dei pui
 deas aie tue. Et ille: An venerint naues.
 Sic em fuerat tpalibz implicat q̄ nihil ni
 si de tpalibz audire aut loqui poterat. Et
 cū itez moneret: r̄f̄dit nō possū: z sic mor
 tuus est: nō cōfessus a tribz annis. p̄pter
 ea bene d̄r. Eccl̄. xxxj. Qui auruz diligit:
 nō iustificabit.

Pro tertio. Audistis r̄c. Horate q̄pe
 riculosa est talis lepra: certe m̄ko pe
 riculosior q̄ corp̄alis. Nam circa maiora
 malus periculū vertit. xij. di. Quiescam?

z. ff. d̄ carbonano edicto. l. j. s. Siqs. Si
 q̄ posse ciuitatis picula incurrendi lepraz
 corporale: puta fugiendo leprosoz p̄sortia
 z h̄mōi: multo magis debetis euitare peri
 culū incurrendi lepra spūale q̄ inficit aiam
 Nam vt d̄r. Bart. xv. Quid p̄dest hōi si
 vniuersū mundū lucret zc.

Sermo. iij. de eadem.

Volo: munda

Vre r̄c. Prouidētes bona nō tm̄
 corā deo: s̄ corāz homibz. Ro.
 xij. Tales sūt q̄ m̄di sūt. In his aut̄ ver
 bis tangit triplex exhortatio.

Prima sancte exercitatiois puidētis.
 ibi/ bona.

Sc̄da certe intentiois. ibi/ corā deo.
Tertia frateme edificatiois/ nō tm̄ co
 rā deo: sed etiā corā oibz hominibz

De primo. j. Testat. v. Qd̄ bonū ē te
 nere. De sc̄do. j. Cor. x. Via in gl̄iam des
 facite. De tertio Luc. xj. Nemo accendit
 lucernā in abscondito ponit: sed sup̄ can.
 zc. De tribz simul. Bart. v. Luceat lux ve
 stra coram hominibz zc.

Volo: mundare r̄c.

Pro primo. An de? velit oēs m̄dare
 sic. j. Tim. ij. Vult de? oēs ho
 mines saluos fieri: z ad agnitionē veritat̄
 venire. Contra. di. Ps. Omnia q̄cumqz
 voluit d̄s fecit. Tertū est aut̄ q̄ nō omēs
 mundat. De q̄ saluat. R̄idet Bonauē.
 in. j. dis. xlvj. Vult illud apli de? vult
 zc. tripl̄ exponit. P̄ia ē expositio Aug.
 quam etiā inducit m̄ḡr in textu vt. s. ibi sūt
 distributio accōmoda. vt auz dicim̄. Dis
 hō timet in mari: s̄m cōmunē modū loq̄
 d̄ intelligendū est q̄ est in mari: sic in p̄p̄
 to p̄t esse sensus. q̄ deus vult omēs r̄c.
 q̄z vīcz nullus saluat nisi velit. **S**c̄da est
 expositio m̄ḡr i. tex. di. q̄ ē ibi distributio
 p̄ generibz singuloz: z nō p̄ singulis gene
 rū: sic cū d̄r: omne aial fuit in arca noe: q̄z
 de oibz generibz aialitū fuerūt aliq̄ induit
 dua ibi. Et sic de? de oī genere hoim vult
 aliqs saluari de grecis: de latinis: z hebre
 is: de platis z subdit̄: z sic de alijs. **T**er
 tia est expositio Dam. di. q̄ de? vult oēs
 hoies saluos fieri: voluntate antecedente:

